

RAHANDUSMINISTEERIUM

Suveprognoos 2025

Jürgen Ligi, Raoul Lättemäe, Kadri Klaos

Tallinnas, 26.08.2025

Kokkuvõte ja järeldused

1. Majanduse seis paraneb

- kasv kiireneb
- hinnatõus aeglustub
- reaalpalk kasvab

2. Majanduse halvimad näitajad on olnud ekspordinõudlus ja on subjektiivne tarbijakindlus

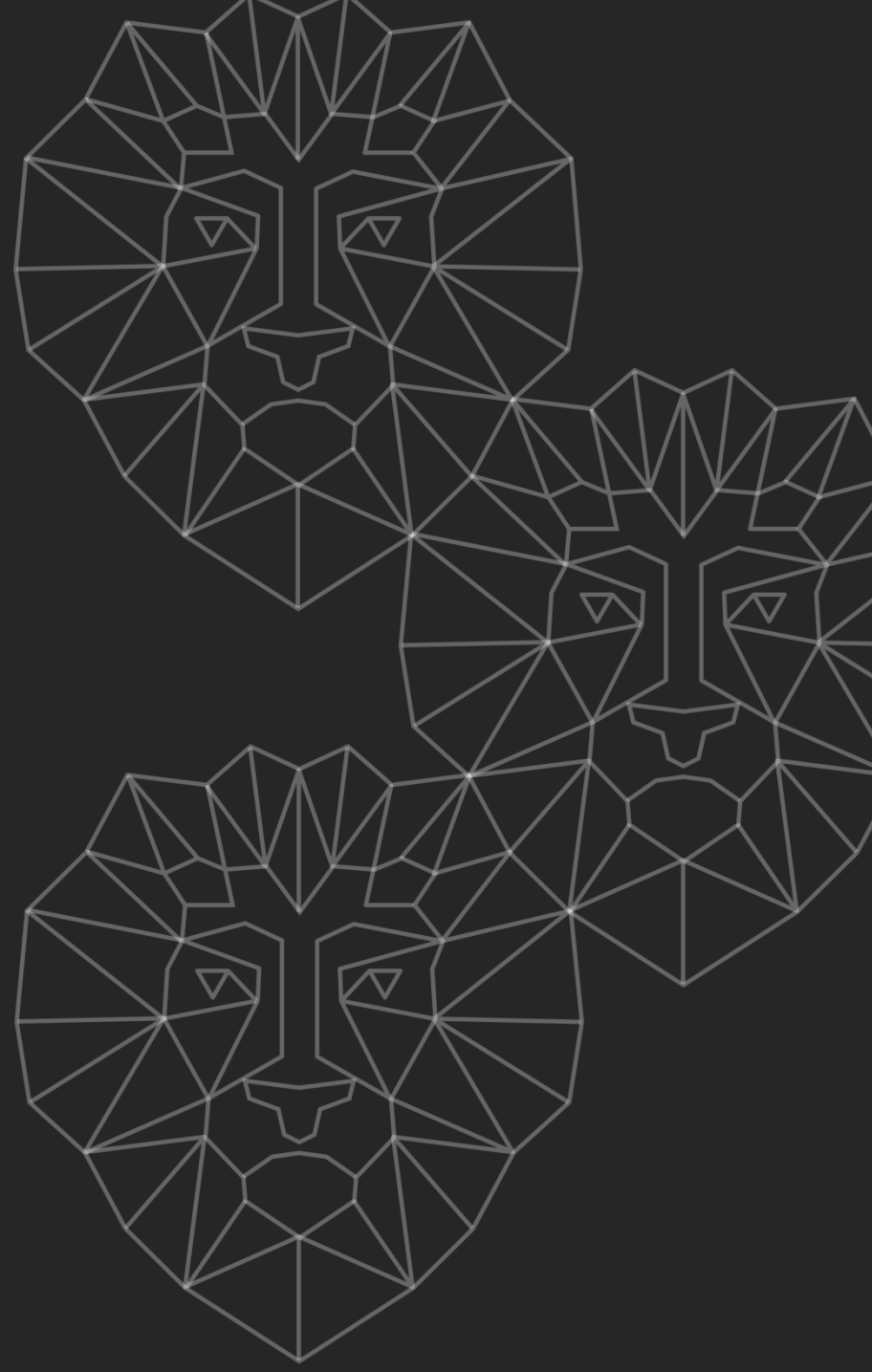
3. Rahanduse olukorra parandamisega oleme hakkama saanud prognoositust kiiremini

Ettekande sisukord

1. Prognoosi põhieeldused
2. Makromajanduse prognoos
3. Riigirahanduse prognoos

Prognoosi põhieeldused

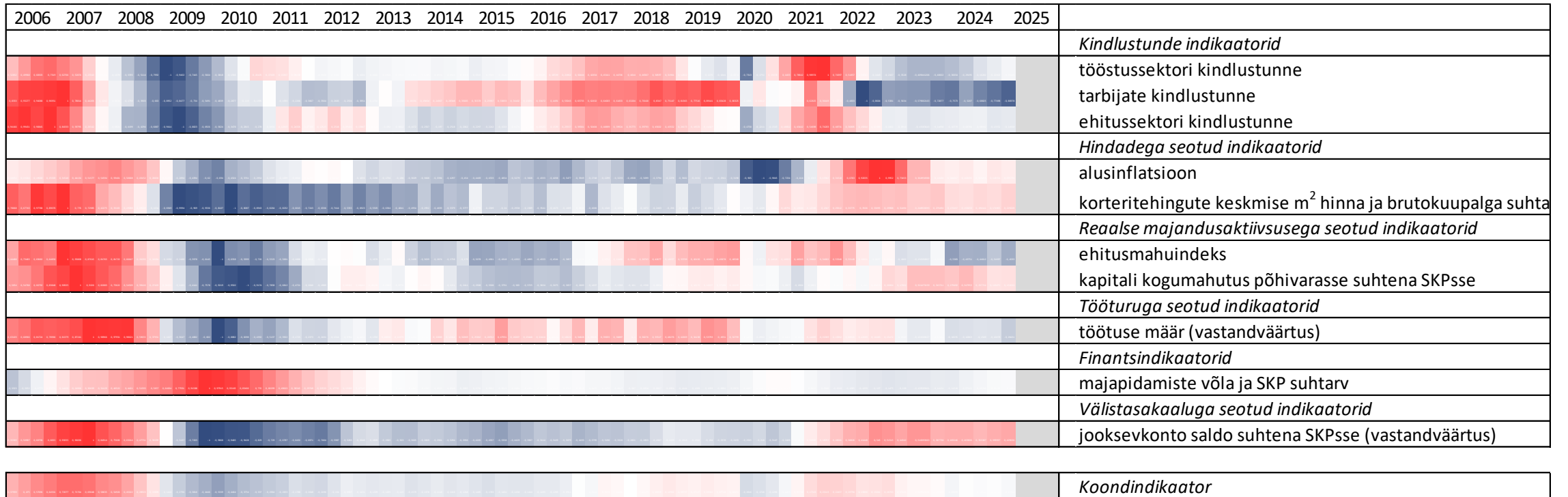
Prognoosi põhieeldused

- **Kehtivale seadustele ja otsustele vastav baasstsenaarium.**
 - Lähtutakse kehtivatest õigusaktidest ja piisava detailsusega heaks kiidetud meetmetest,
 - Sisaldab kaitsekulude tõstmist 5%ni SKPst ning tulumaksu ja käibemaksu muudatusi.
 - Sisaldab kaubandussõja realiseerunud mõjusid.
- **Riskistsenaarium.**
 - Sisaldab konkurentsivõime probleemidest ning nõrgemast investeerimis- ja tarbimisjulgusest tulenevat mõju meie majanduse arengule.
- Prognoosi lisana oleme käsitleanud mootorsõidukimaksu esialgset mõju.

Makromajanduse prognoos

Majandusolukorra „ilmakaart“

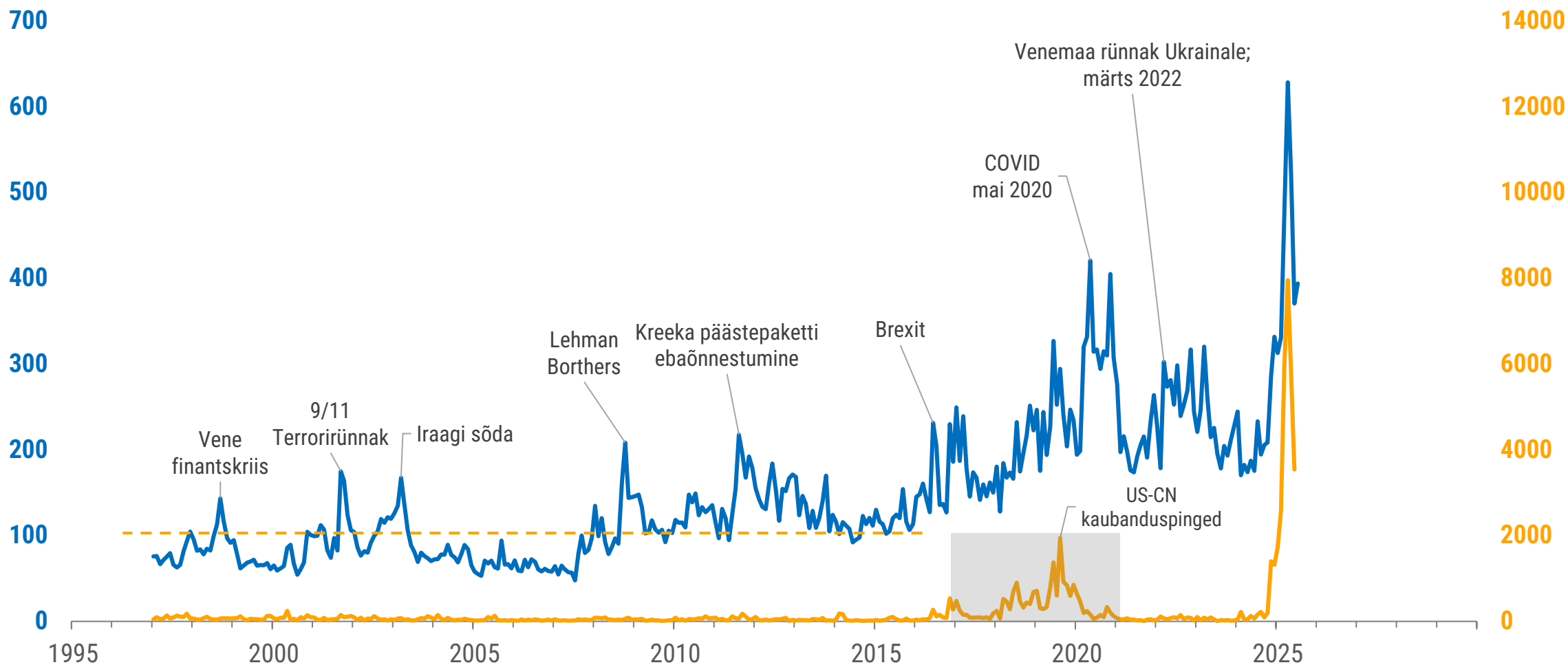

- **Majandusolukord on jätkuvalt jahedapoolne.**
- **Paranemas on kindlustunne tööstus- ja ehitussektoris, kuid tarbijate kindlustunne on endiselt väga madal.**
- **Töötajate arv on vähenenud tööstuses ja transpordi tegevusalal, kuid majutuse ja toitlustuse hõive on jätkanud kasvu ja ületab juba pandeemiaeelset taset.**

Maailma majanduspoliitikas väga palju ebakindlust

Globaalse majanduspoliitilise ebakindluse indeks (1997-2015 keskmine = 100)

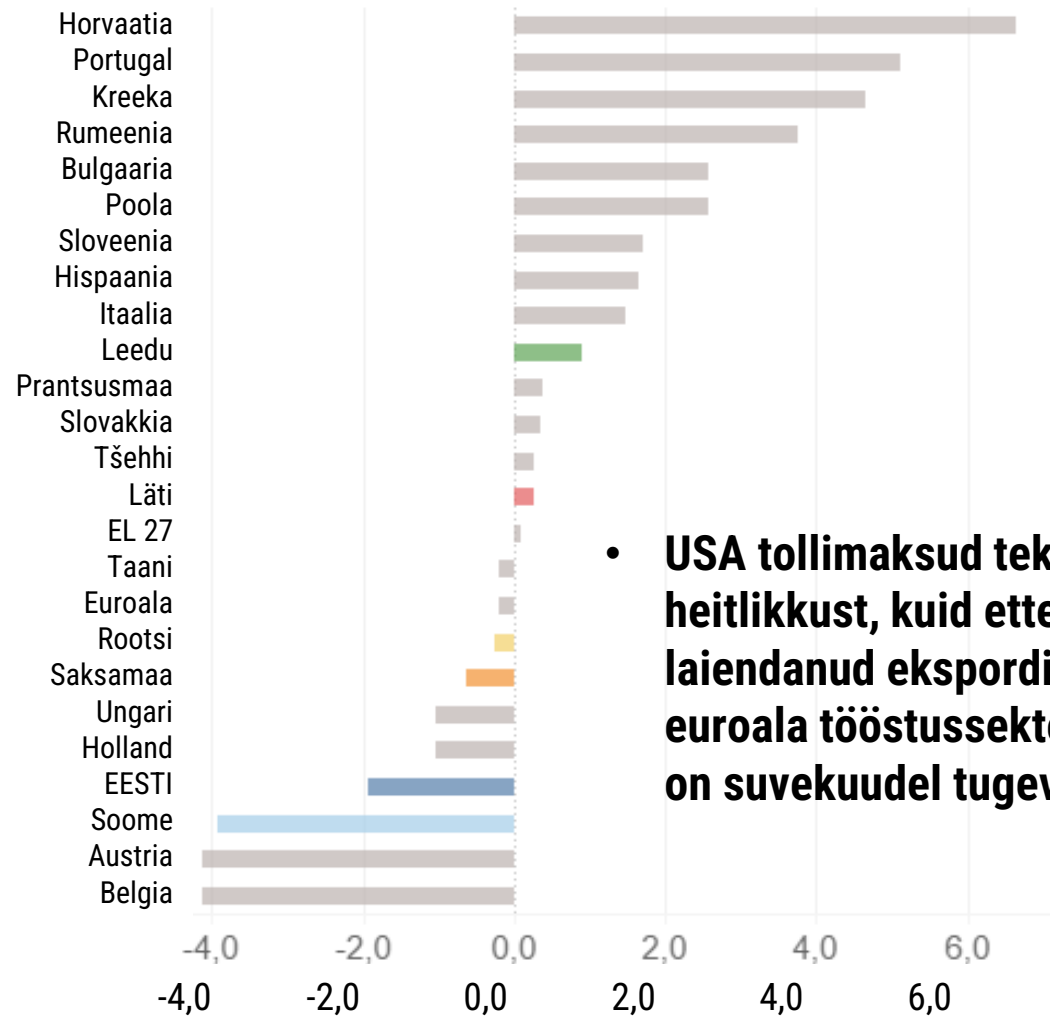
Maailmakaubanduse ebakindluse indeks (1997-2015 keskmine = 100, parem telg)

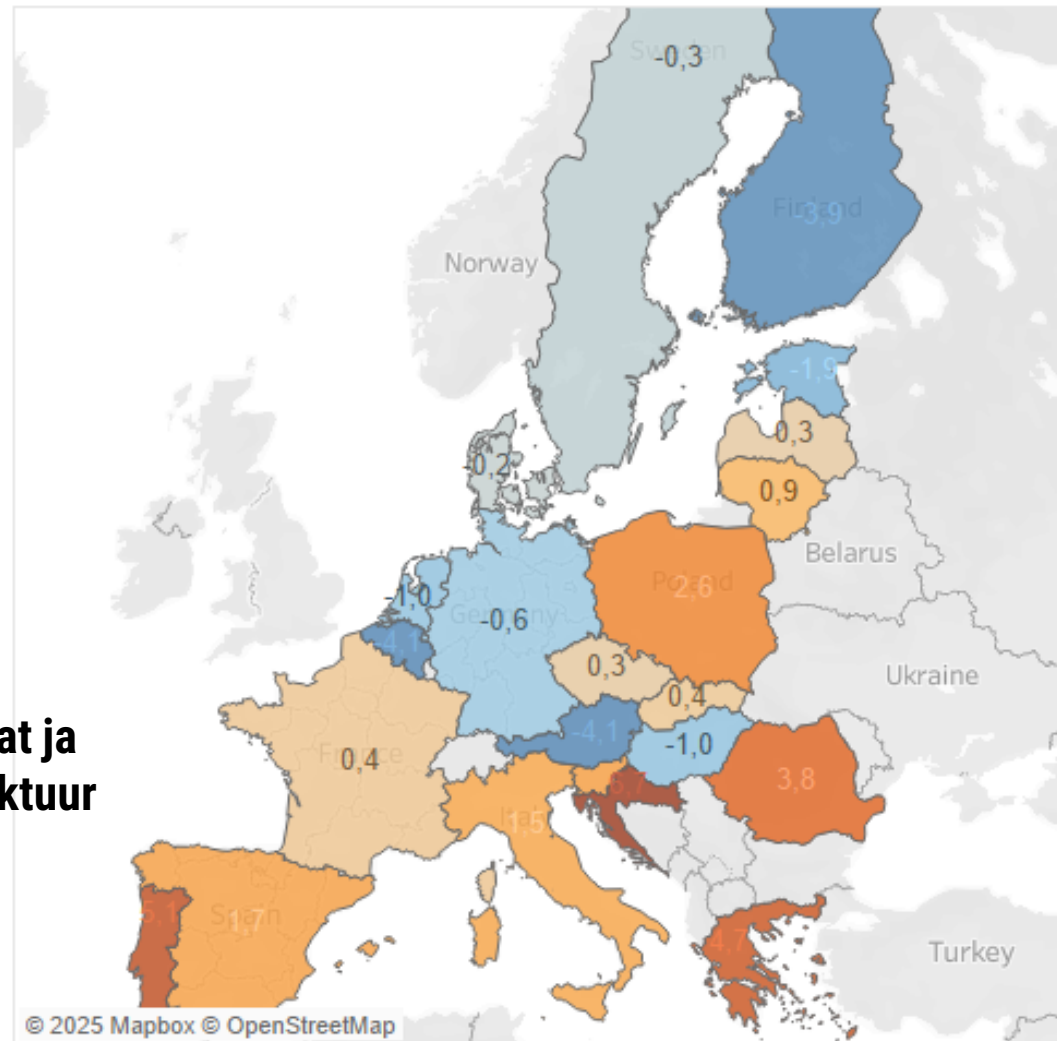
Välisnõudlus kosub aegamisi

(impordi kasv vastavas riigis 2022 II kv – 2025 II kv)

Reaalkasv, % v.e.a.

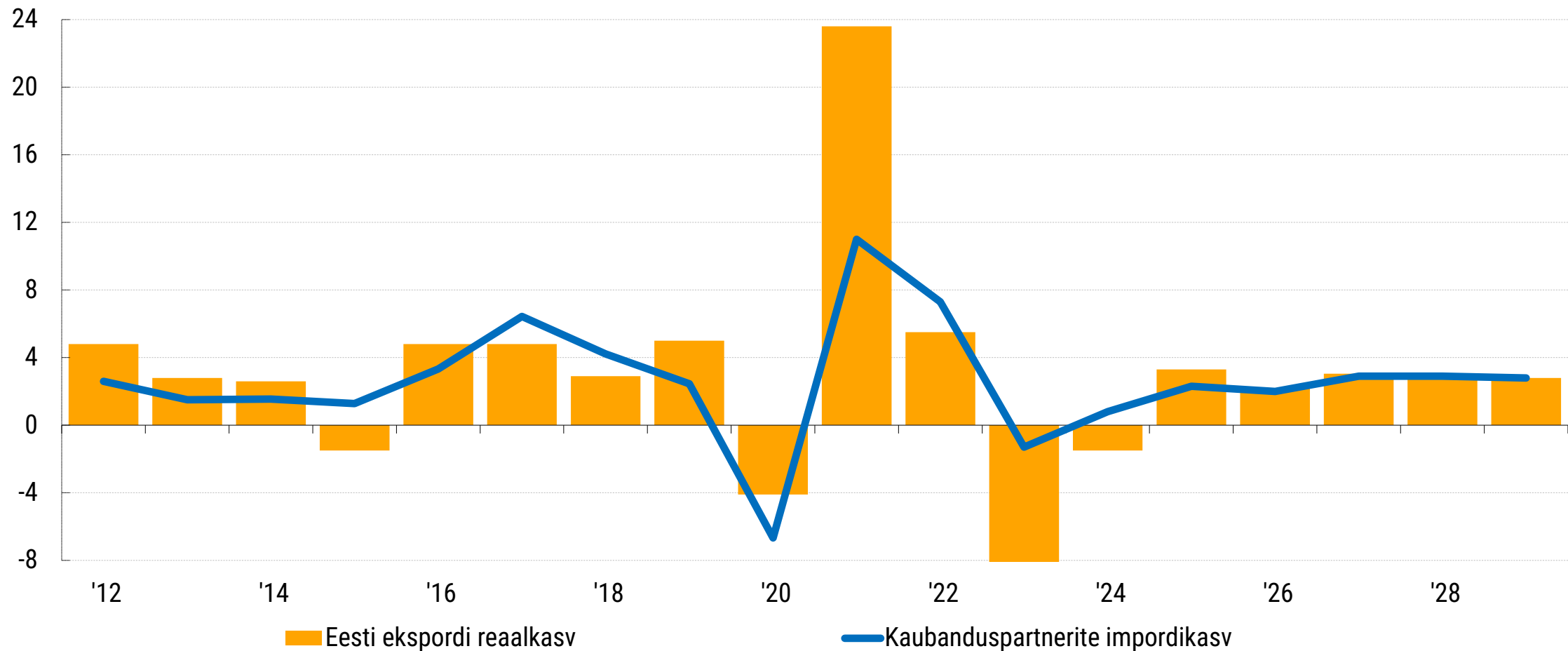

- **USA tollimaksud tekitavad heitlikkust, kuid ettevõtted on laiendanud ekspordigeograafiat ja euroala tööstussektori konjunktuur on suvekuudel tugevnenud.**

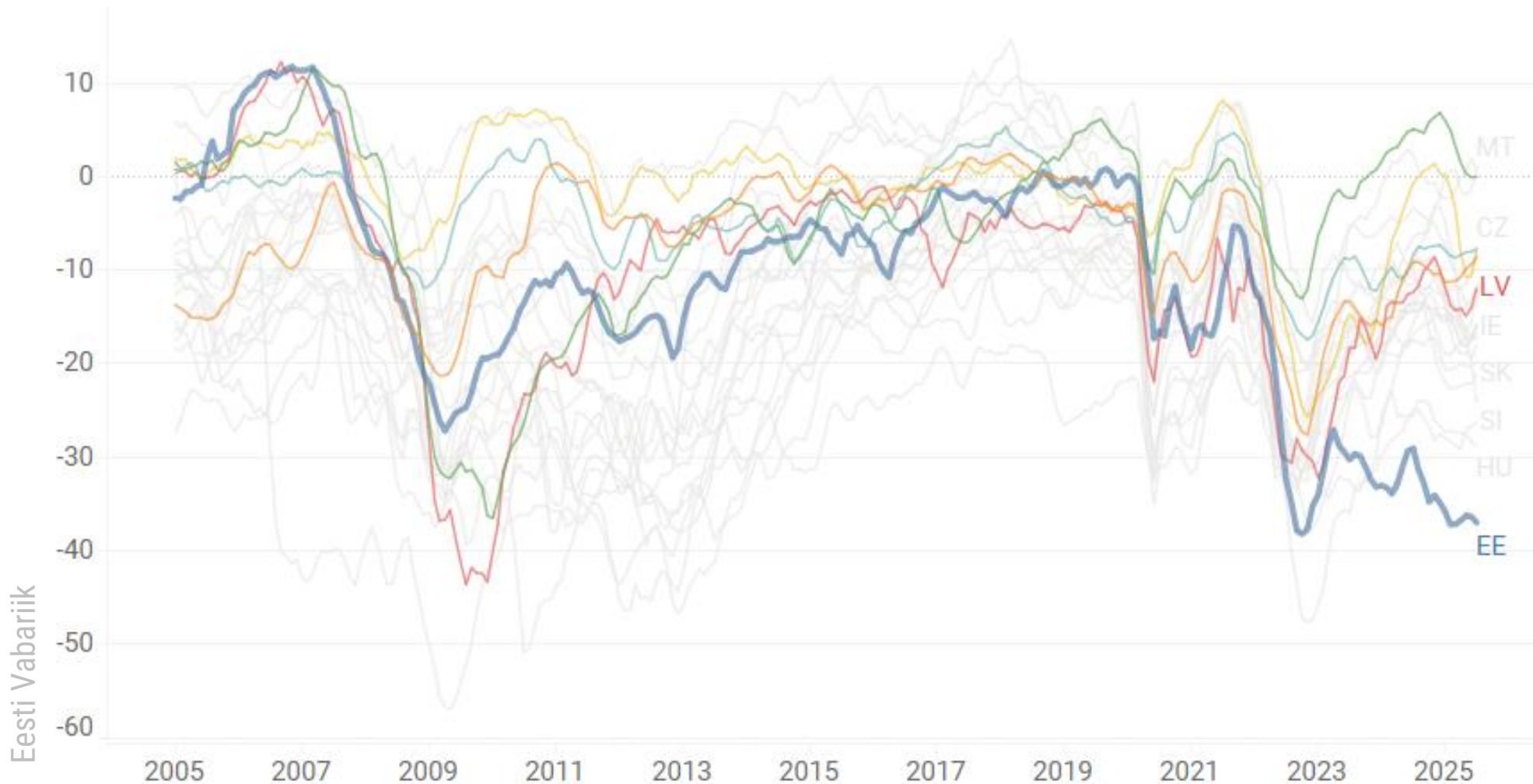
Kaubaebspordi areng

(kasv võrreldes eelmise aastaga, %)

Tarbijakindlus on jätkuvalt madal

Tarbijad
3 kuu keskmine

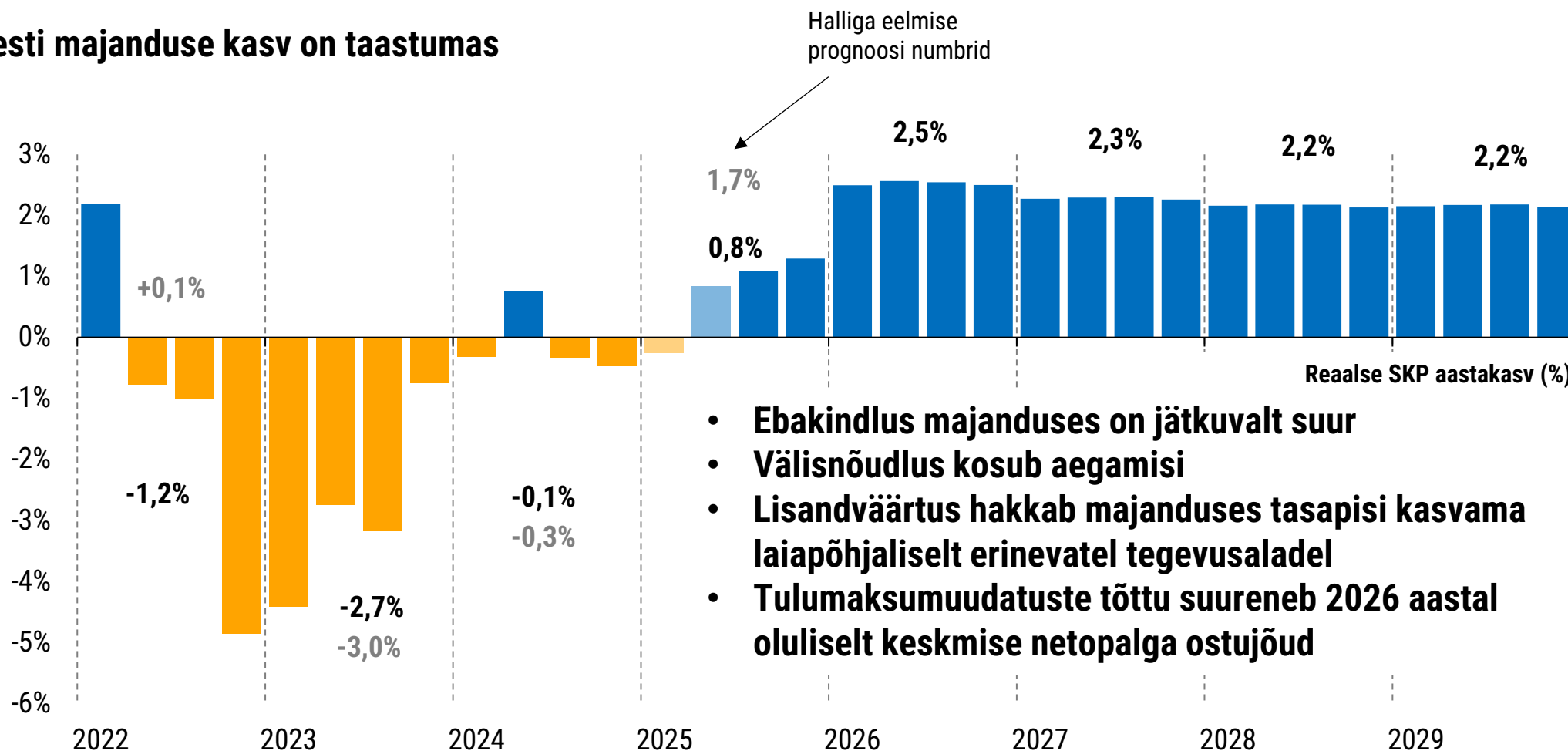

Leedukad plaanivad
ka püsioste rohkem

Lõviosa erinevusest
nii lõunanaabrite kui
2021 aastaga
tuleneb leibkonna
hinnangust
majandusolukorrale:
leibkonna 1) eelmise
ja 2) järgmise 12 kuu
ning 3) riigi üldise
järgmise 12 kuu
majandusolukorra
kohta

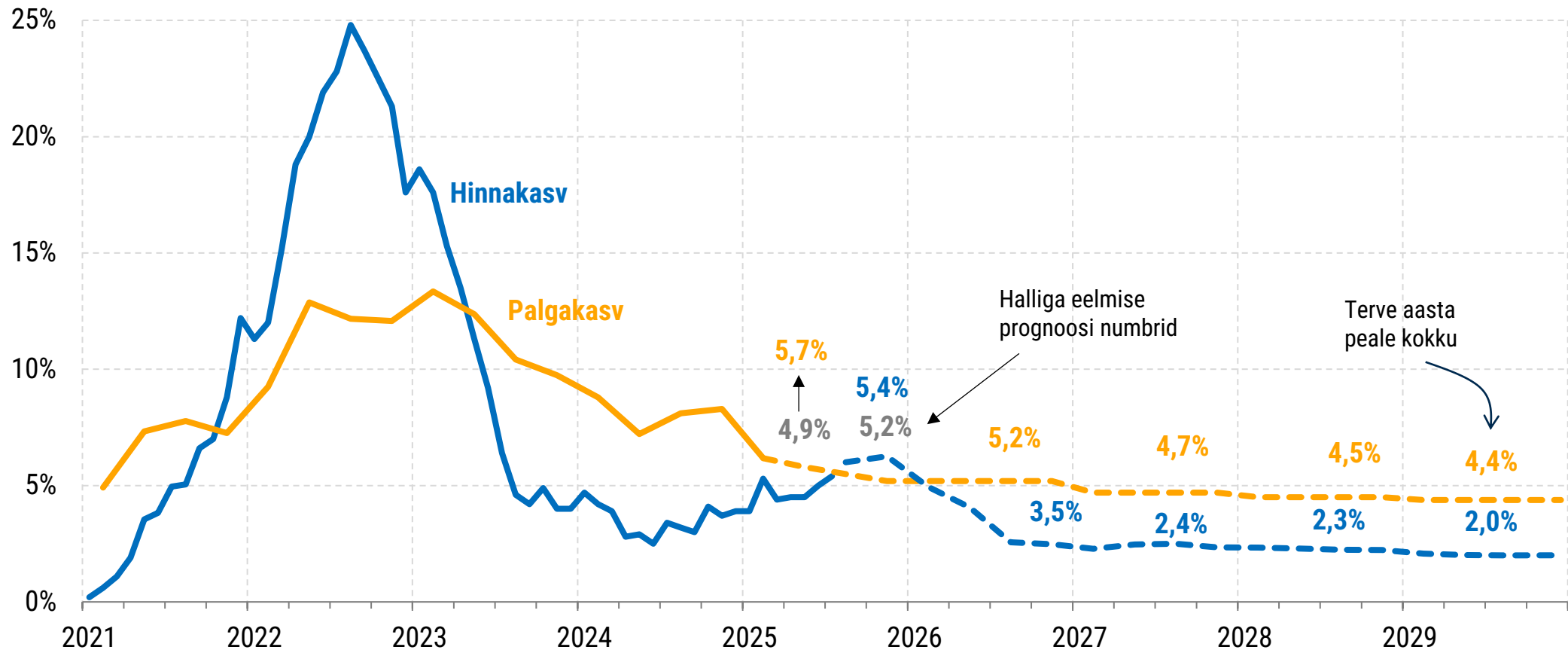
Realse SKP aastakasv

Eesti majanduse kasv on taastumas

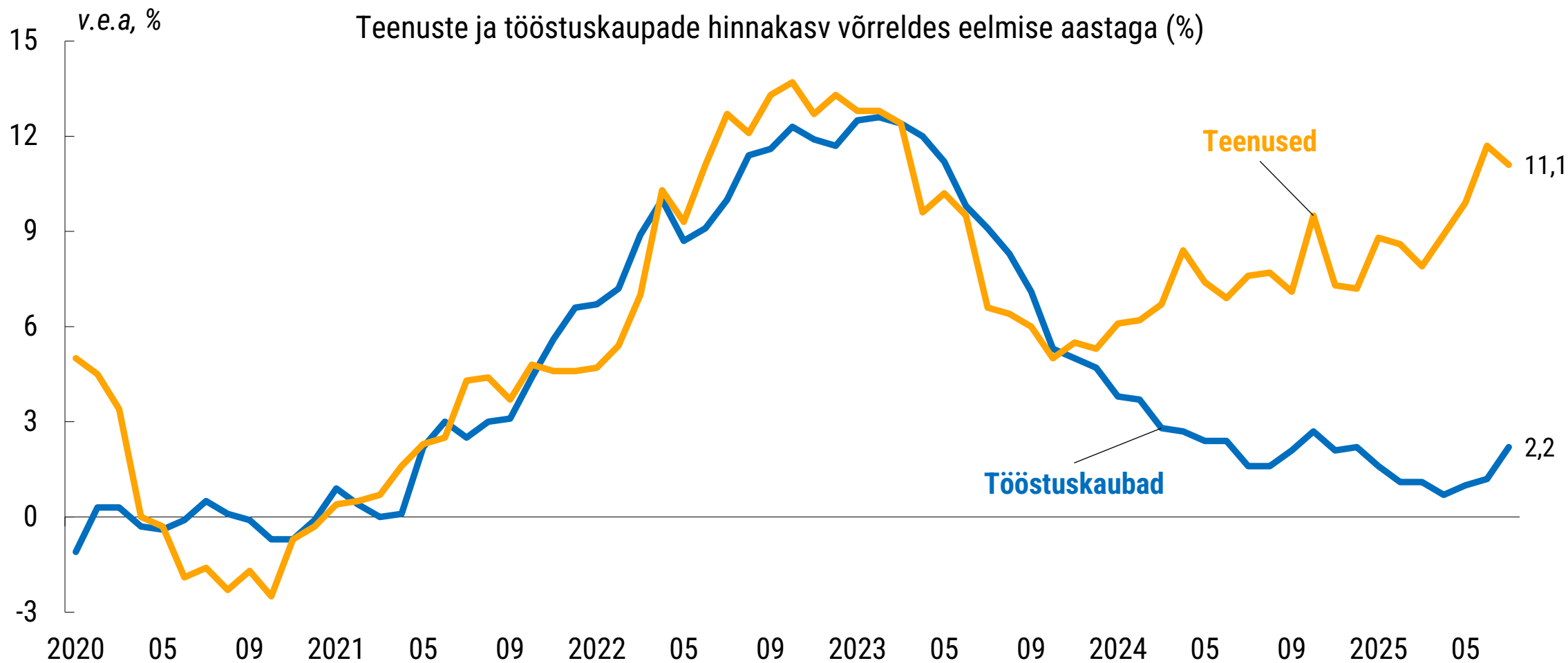

- Ebakindlus majanduses on jätkuvalt suur
- Välisnõudlus kosub aegamisi
- Lisandväärtus hakkab majanduses tasapisi kasvama laiapõhjaliselt erinevatel tegevusaladel
- Tulumaksumuudatuste tõttu suureneb 2026 aastal oluliselt keskmise netopalgast ostujõud

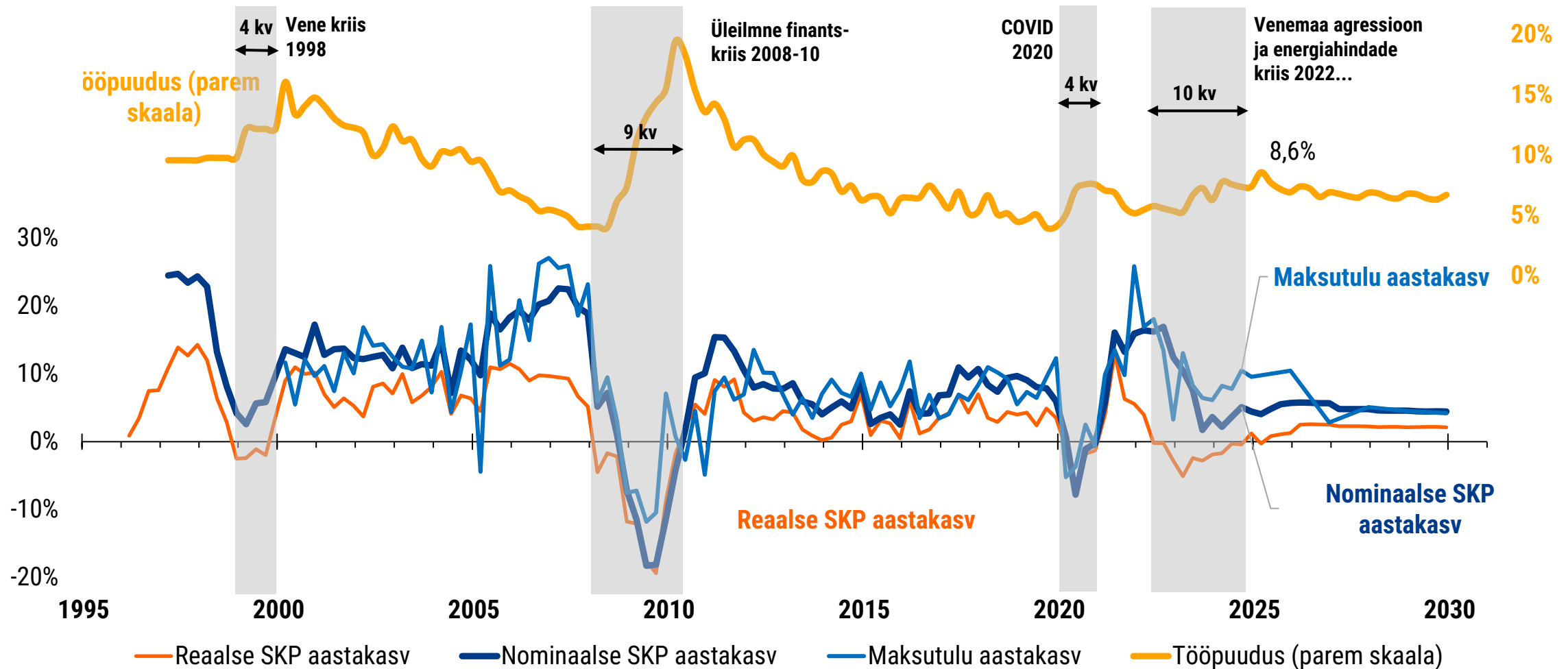
Brutopalkade ja hindade aastane kasv (%)

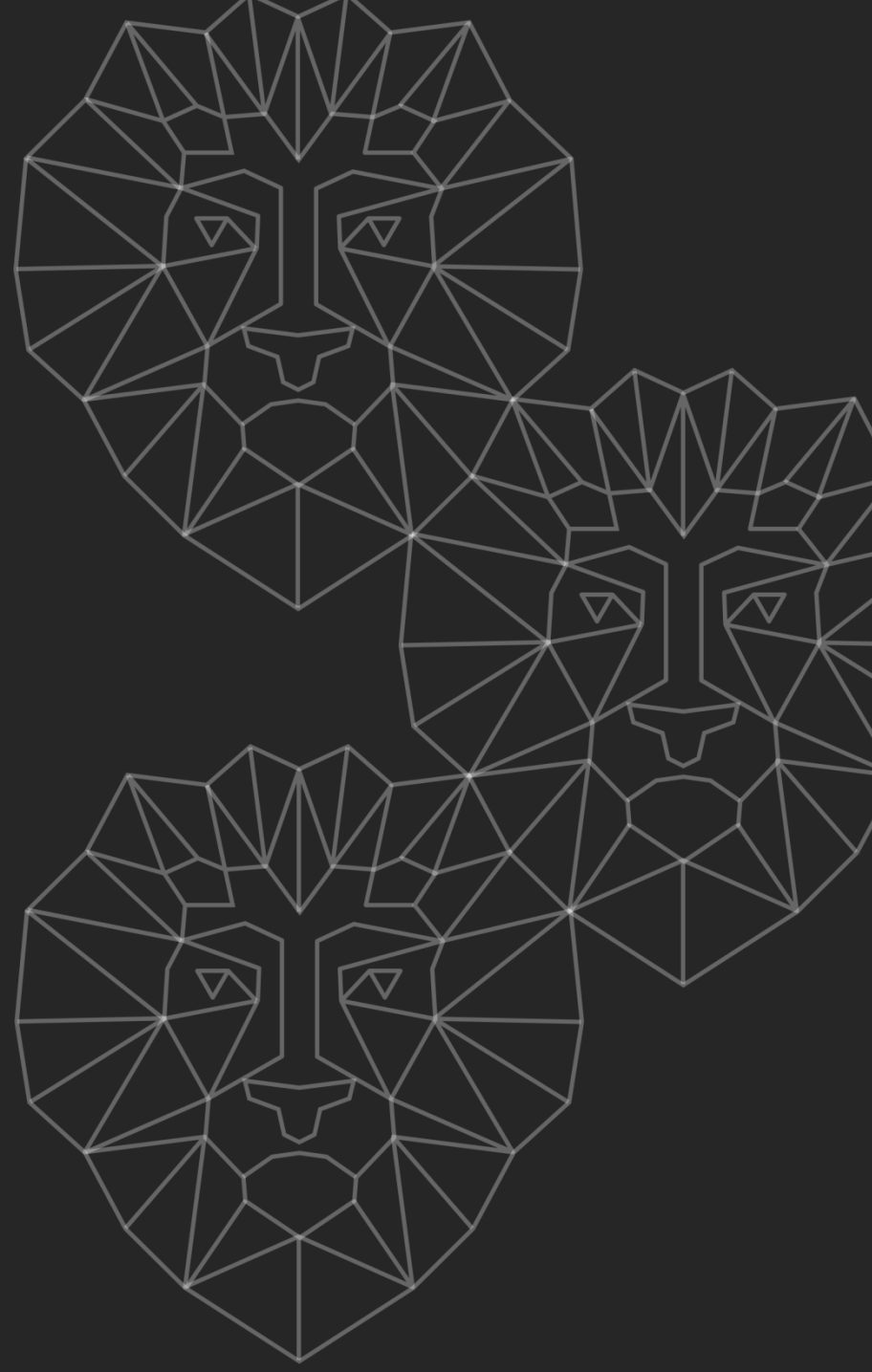
Teenuste hinnatõus ületab kaupade hinnatõusu

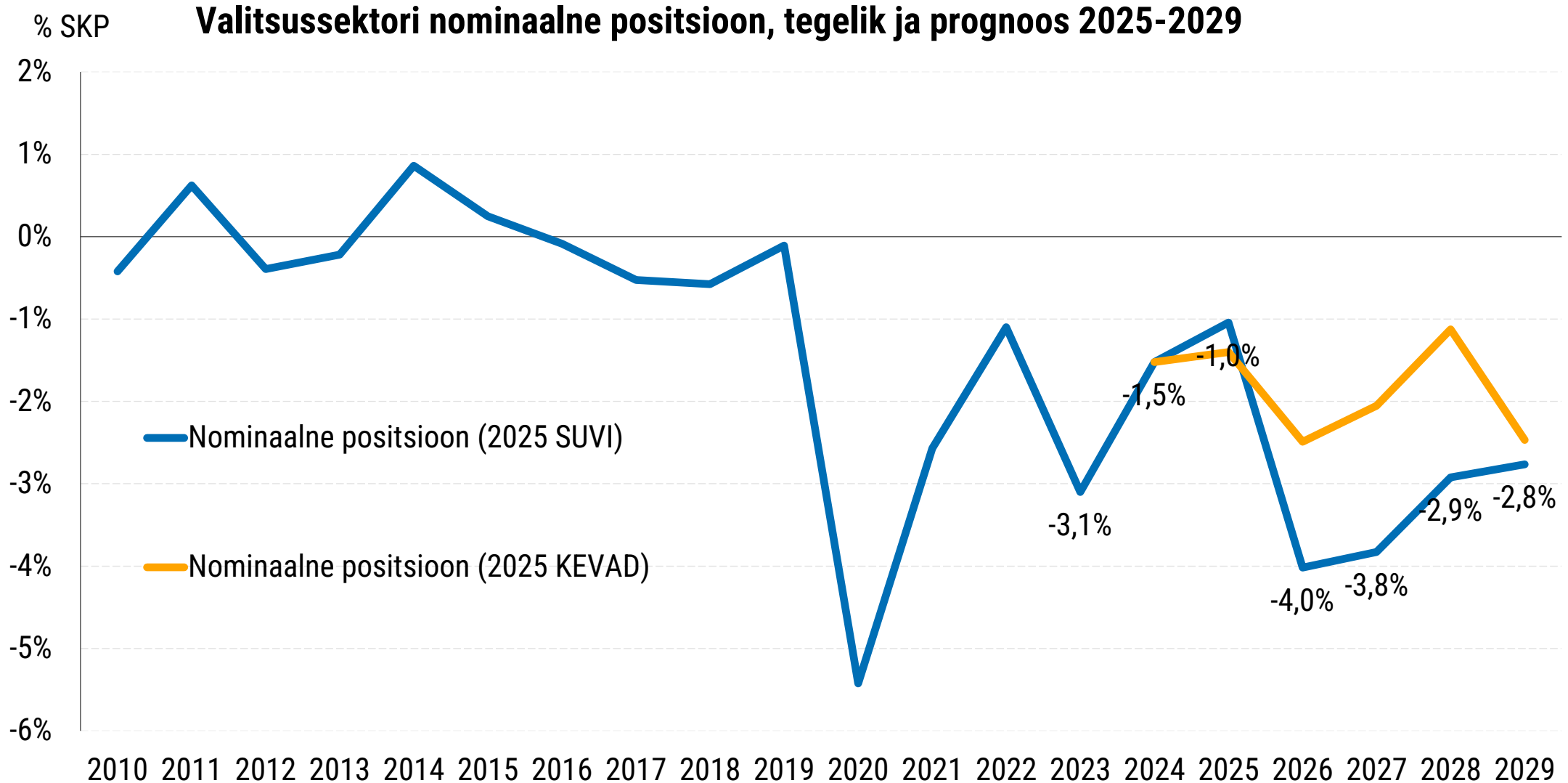
Makromajanduse prognoosi kokkuvõte

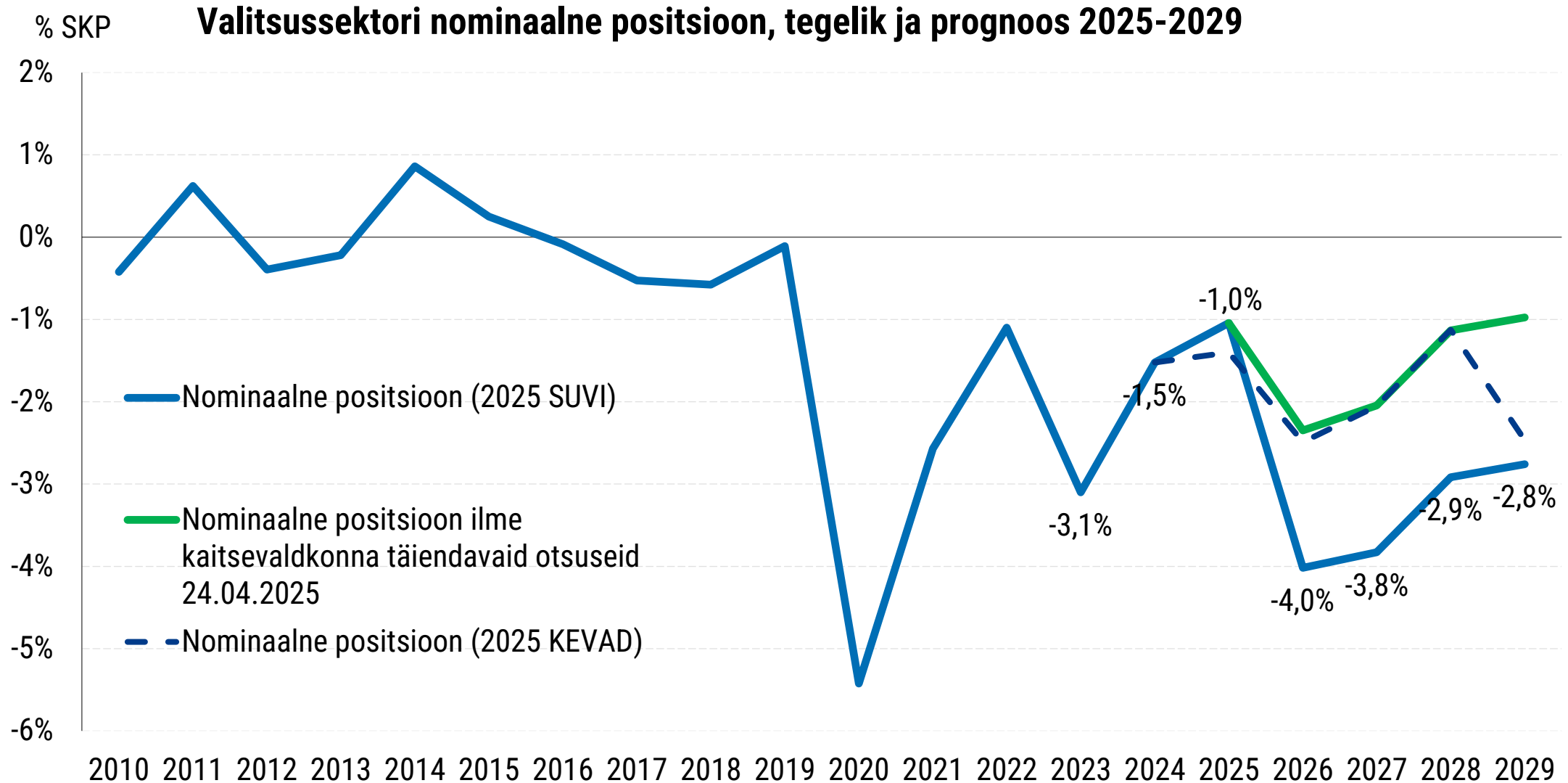
Riigi rahanduse prognoos

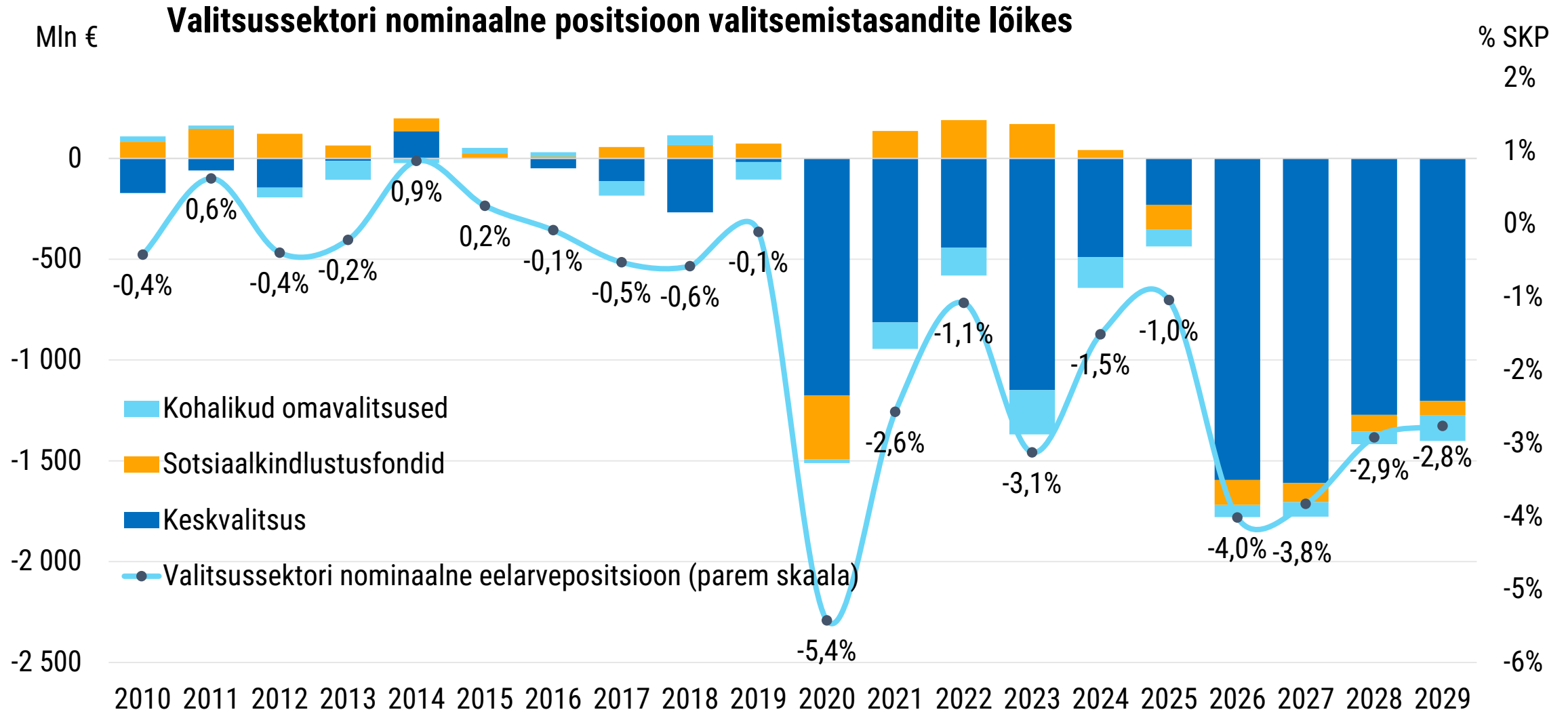
Eelarvepuudujääk on kasvanud peamiselt kaitsekulude ja maksumuudatuste tõttu

Täiendavate kaitsekuludeta jõuaks eelarve reeglitega lubatud puudujäägi piiresse

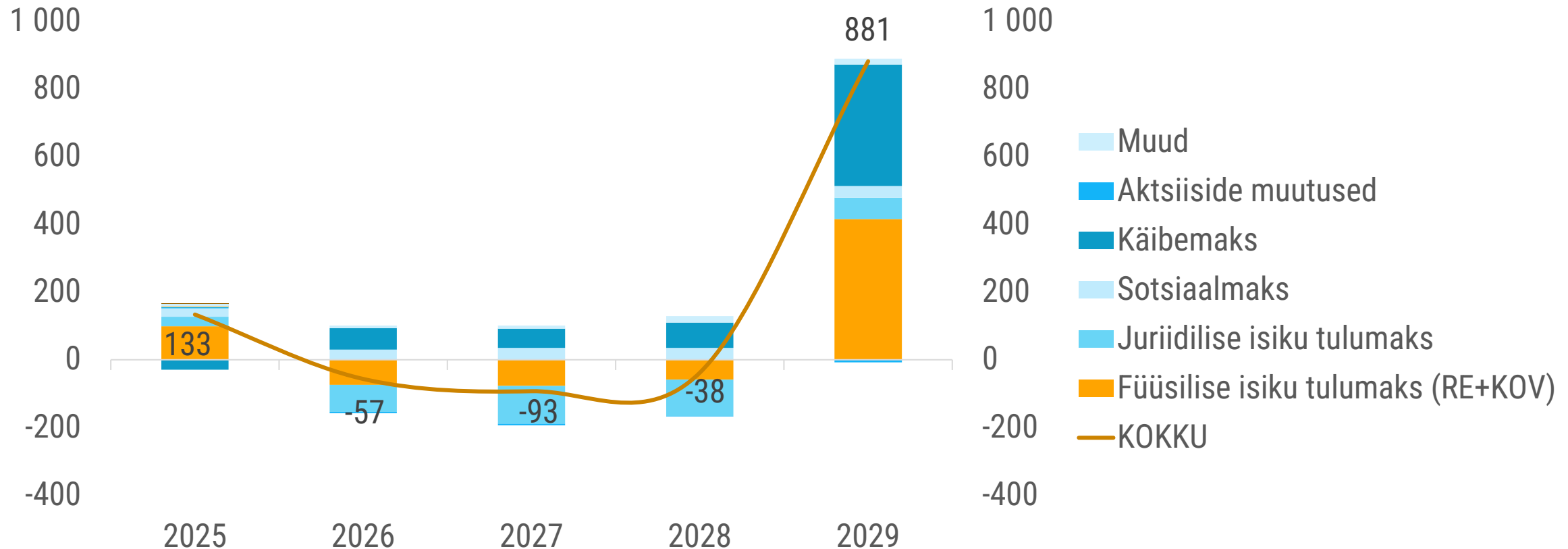

Valitsussektori puudujääk väheneb 3% SKP lähedale

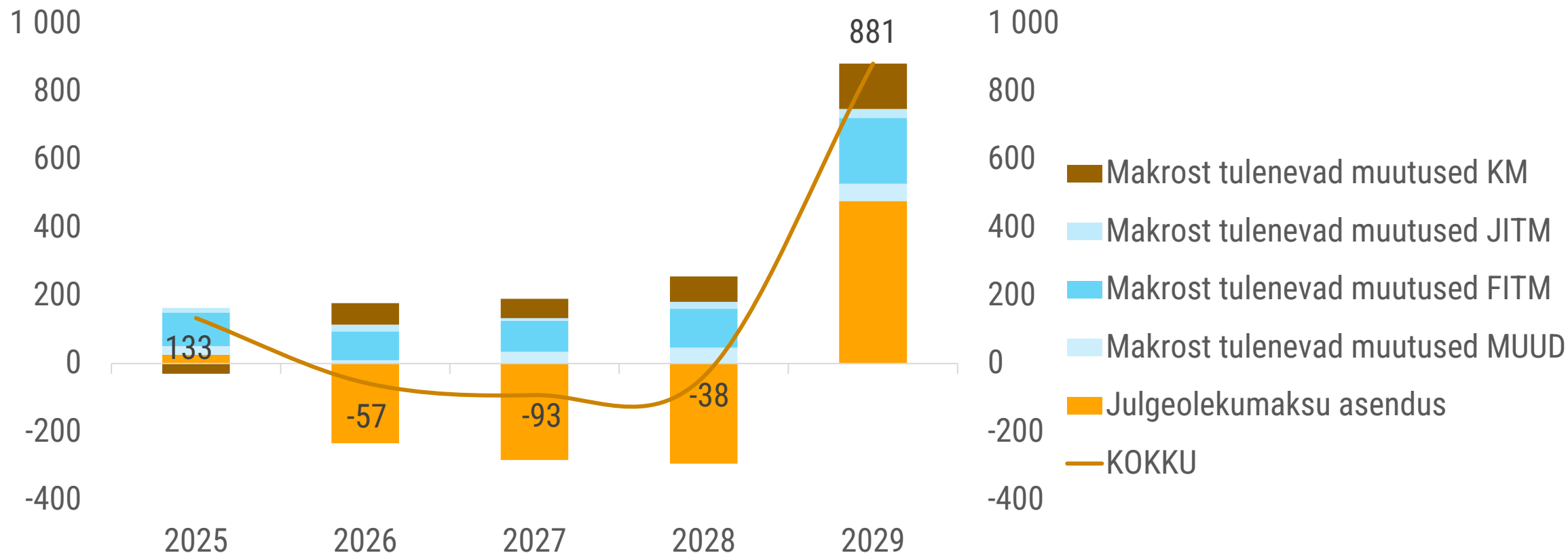
FITM kasvatab keskmise palga kasvust ja maksuvaba tulu regressiooni vahemikust välja kasvamine

Muutused võrreldes eelmise prognoosiga, mln eurodes:

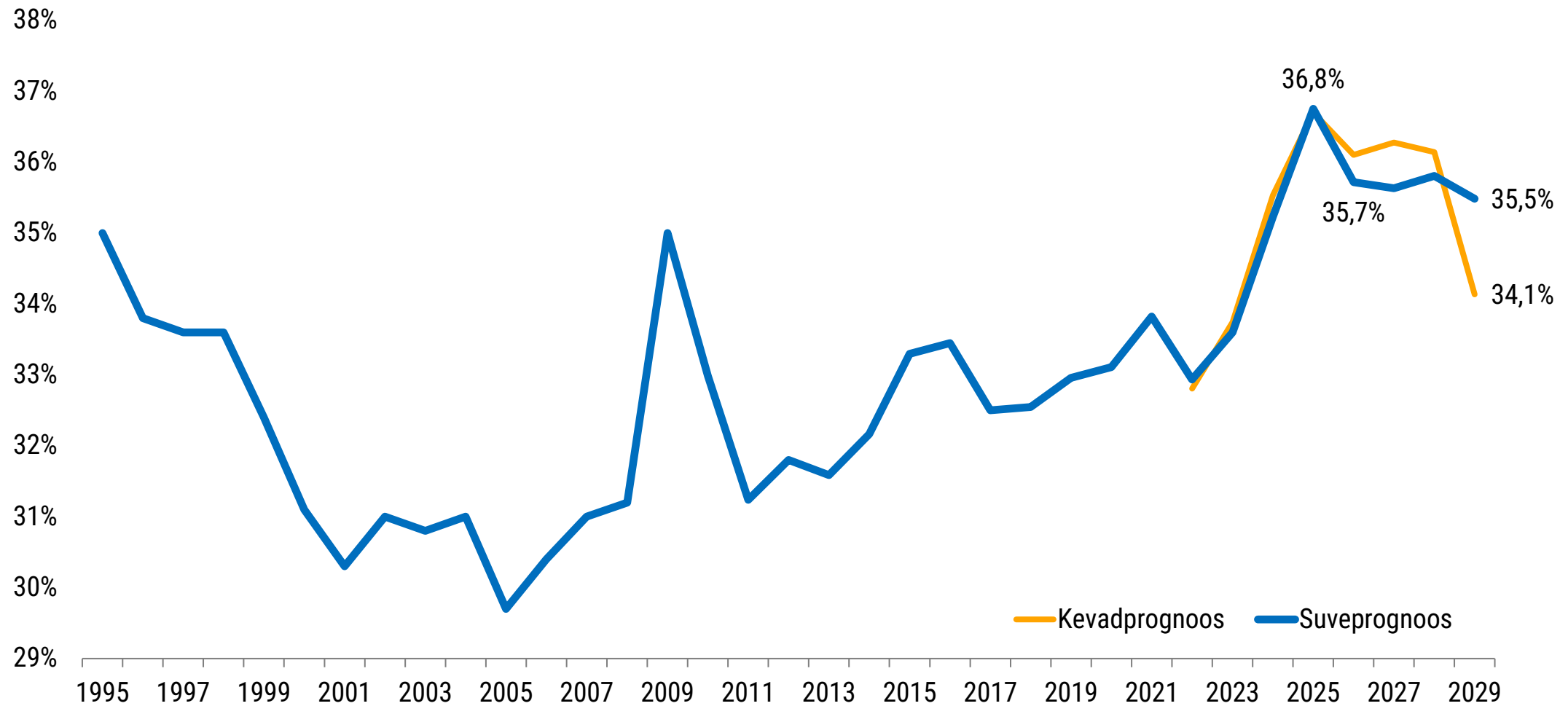
Julgeolekumaksu muutus - FITM, JITM ja KM püsivad 24%

Muutused võrreldes eelmise prognoosiga, mln eurodes:

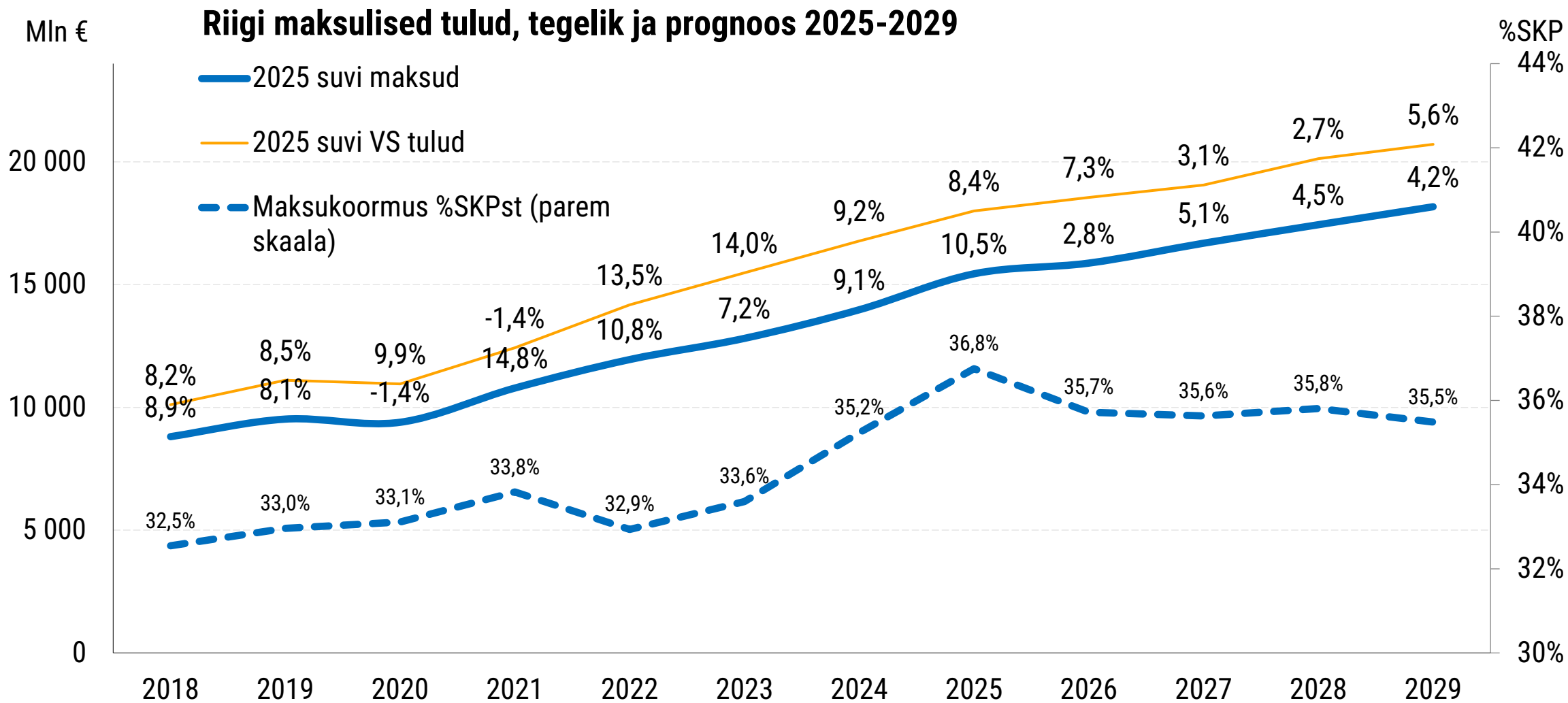

Maksukoormus alaneb 2026. aastast allpoole

36%SKPst

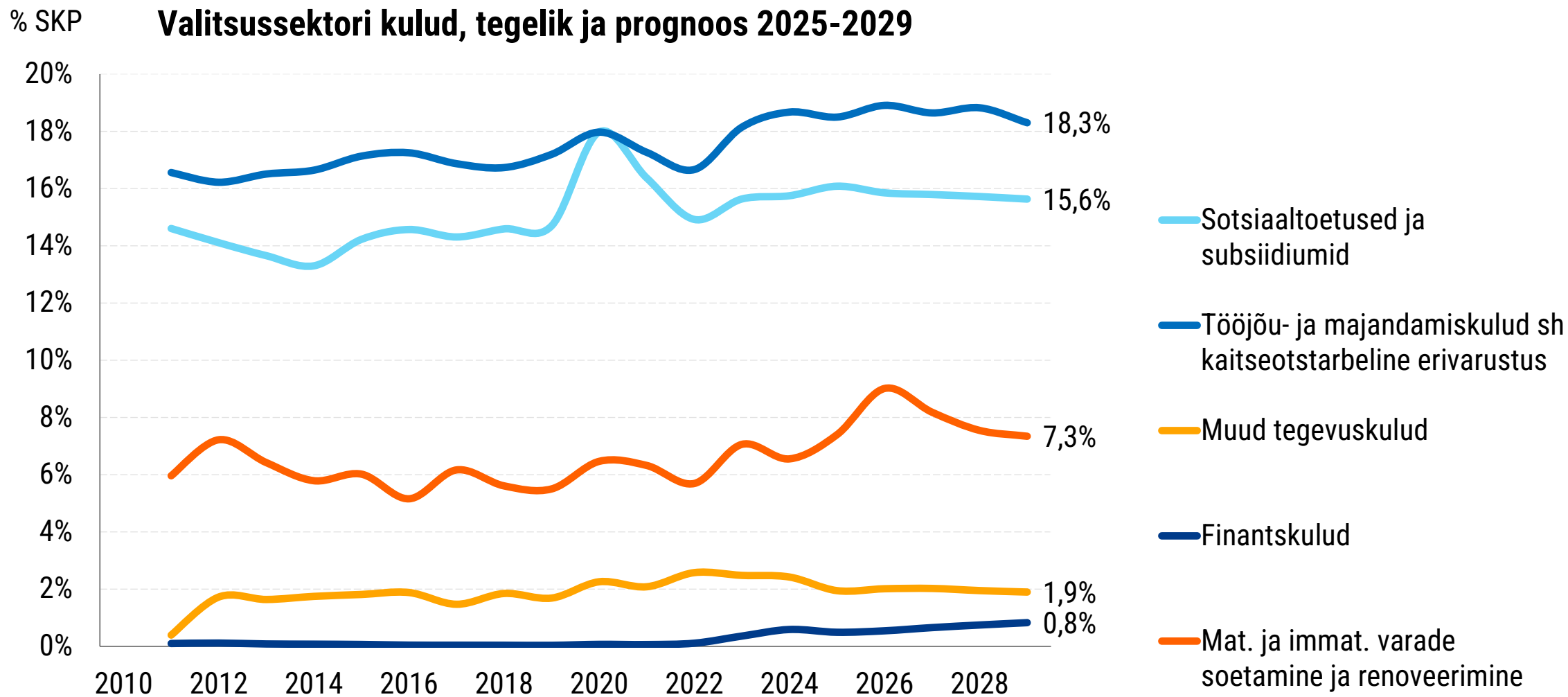

Maksutulud kasvavad, maksukoormus stabiliseerub

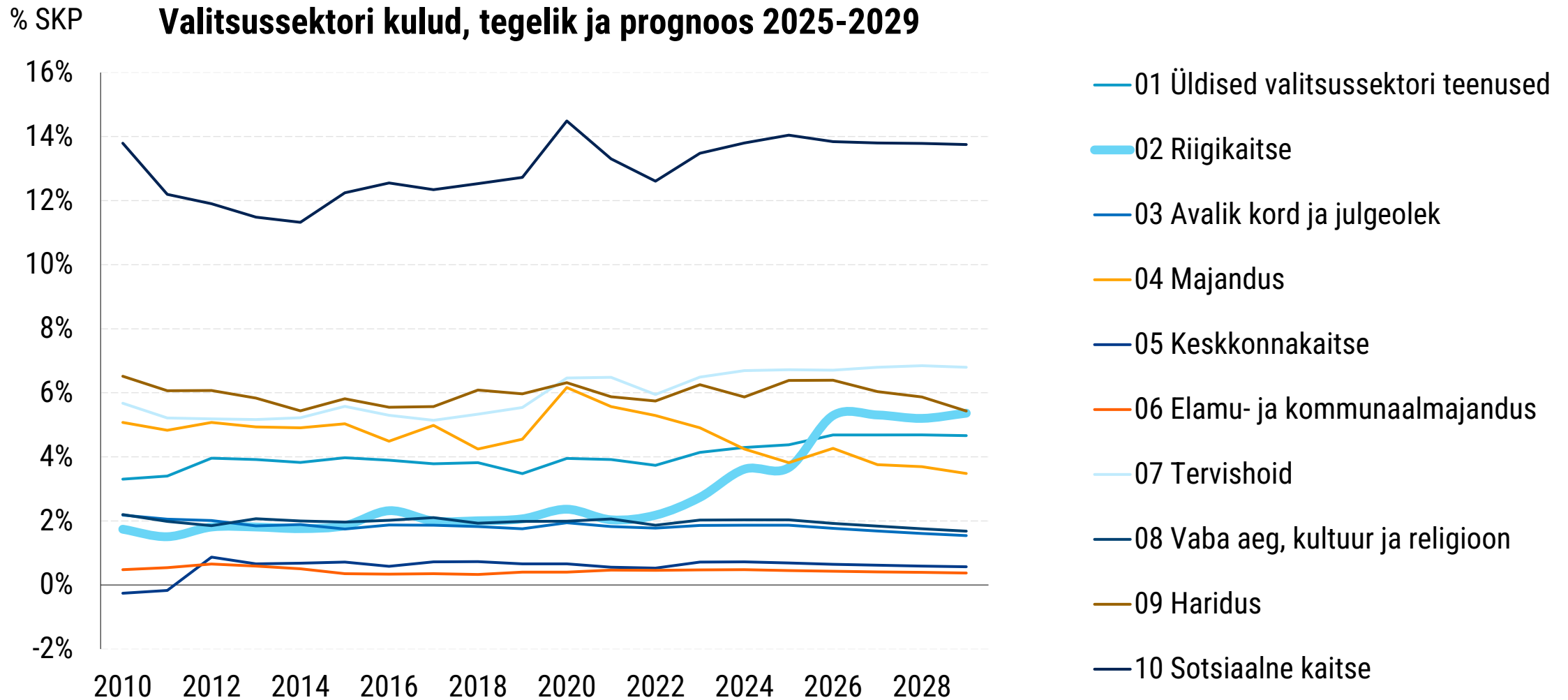
Allikas: Statistikaamet, Rahandusministeerium

Kulude dünaamikat mõjutavad eelkõige investeeringud

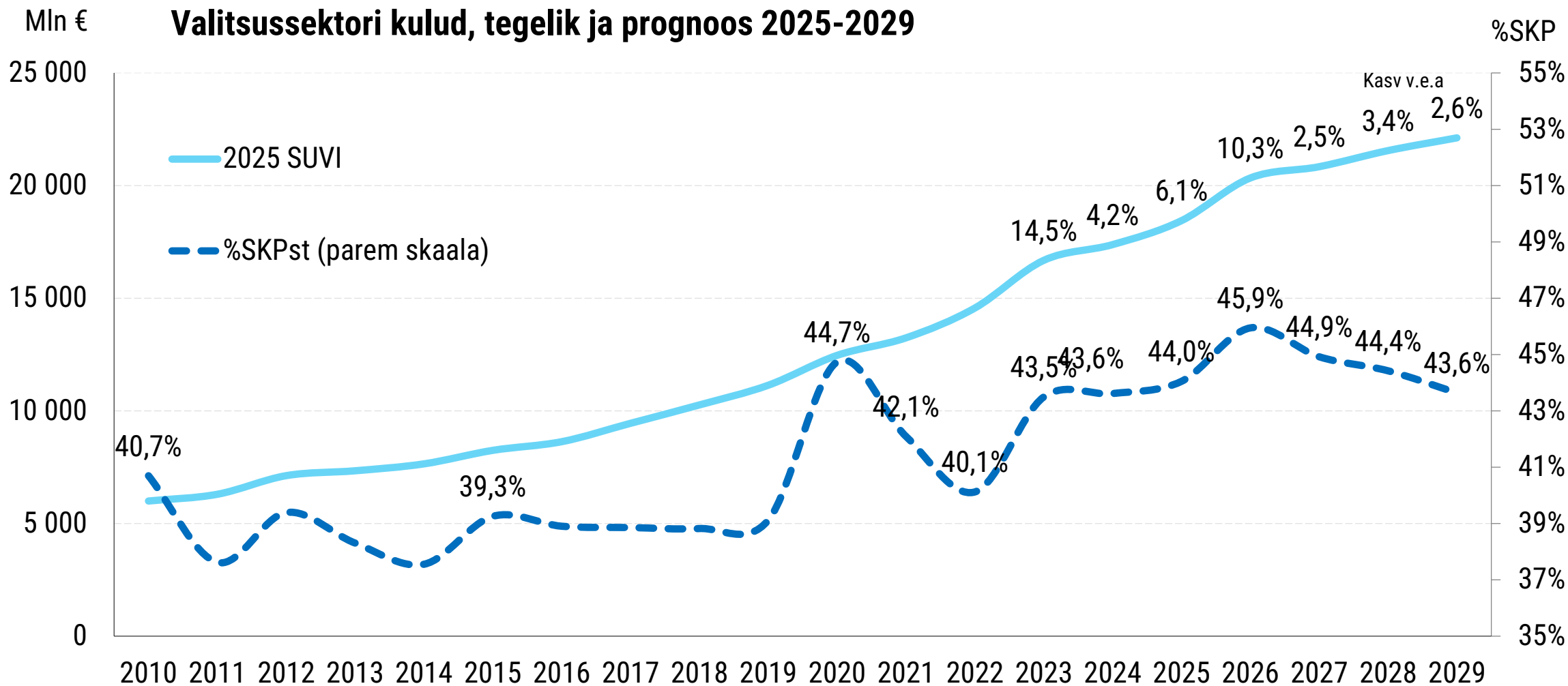
Allikas: Statistikaamet, Rahandusministeerium

COFOG arvestuse järgi on peamine kasv riigikaitse valdkonnas

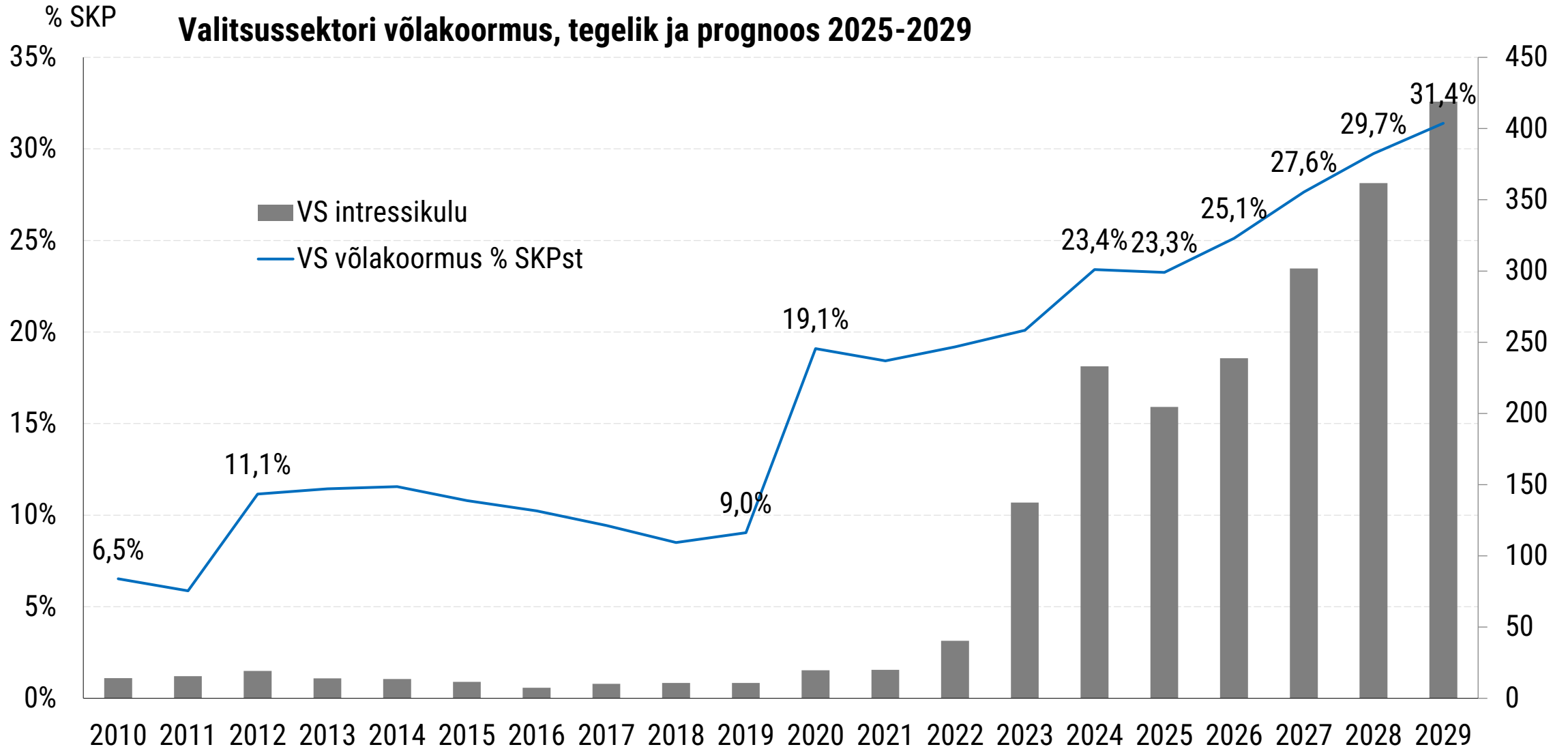
Allikas: Statistikaamet, Rahandusministeerium

Valitsemissektori kulude kasv pidurdub 2027. aastal

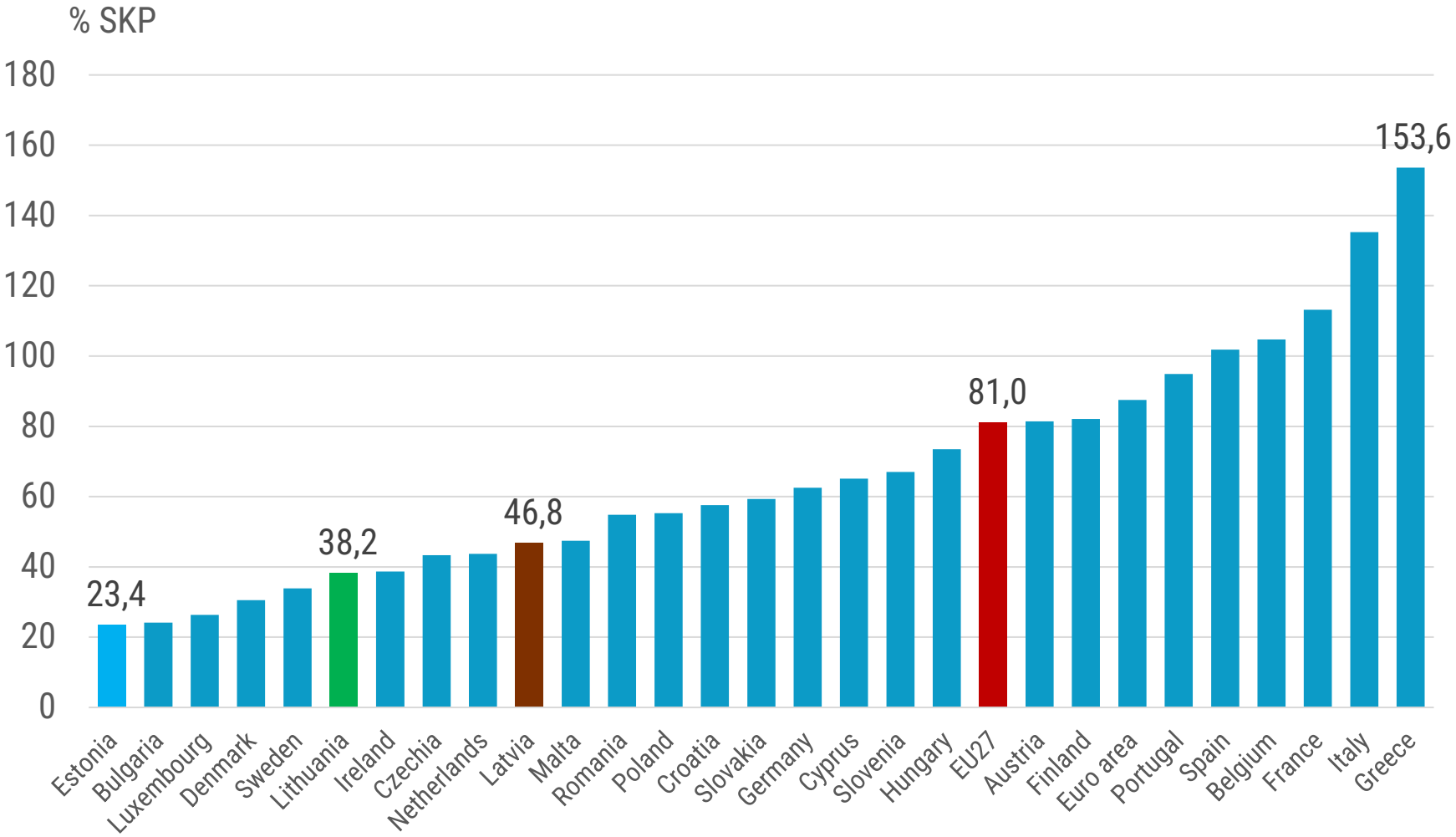

Allikas: Statistikaamet, Rahandusministeerium

Valitsussektori võlg jõuab prognoosi perioodiks 31,4%ni SKPst ja intressikulu 0,8%ni SKPst ehk 419 miljoni euron

Eesti on väikseima võlakoormusega riik Euroopa Liidus (2024)

Allikas: Eurostat, Rahandusministeerium

Prognoosi põhinäitajad

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Realse SKP aastakasv %	-0,1	0,8	2,5	2,3	2,2	2,2
Tööpuudus %	7,6	7,6	7,0	6,7	6,7	6,6
Inflatsioon %	3,5	5,4	3,5	2,4	2,3	2
Palgakasv %	8,1	5,7	5,2	4,7	4,5	4,4
Keskmine palk (€)	1 981	2 093	2 201	2 305	2 409	2 514
SKP nominaalmaht (mlrd €)	39,8	41,9	44,3	46,4	48,5	50,7
Eratarbimise kasv (%)	0,0	-1,0	3,0	1,6	2,0	2,1
Ekspordi kasv (%)	-1,5	3,3	2,2	3,0	2,9	2,8
VS nominaalne positsioon (% SKPst)	-1,5	-1,0	-4,0	-3,8	-2,9	-2,8
VS struktuurne positsioon (% SKPst)	0,5	0,9	-2,8	-3,1	-2,6	-2,8
VS võlakoormus (% SKPst)	23,4	23,3	25,1	27,6	29,7	31,4
Maksukoormus (% SKPst)	35,5	36,8	35,7	35,6	35,8	35,5

RAHANDUSMINISTEERIUM

Suveprognoos 2025

Jürgen Ligi, Raoul Lättemäe, Kadri Klaos

Tallinnas, 26.08.2025

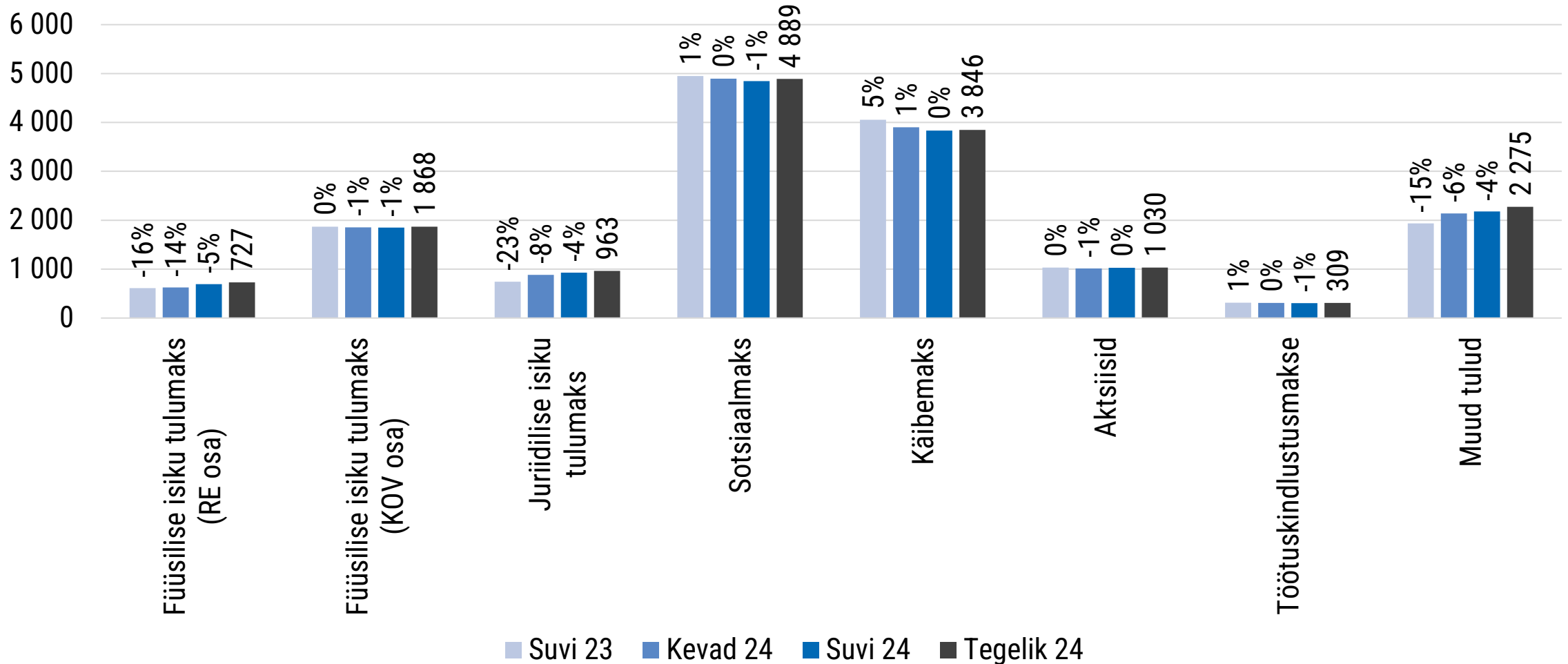
Valitsussektori eelarvepositsiooni prognoos

(erinevad institutsionaalsed prognoosijad)

Institutsioon	Eeldused	Avaldatud	2024	2025	2026	2027
Rahandusministeerium	RES/RE tulemus	30.09.2024	-2,9%	-3,0%	-2,8%	-2,5%
Euroopa Komisjon	RES/RE otsustele põhinev	15.11.2024	-3,0%	-3,0%	-3,0%	-
Eesti Pank	RES/RE otsustele põhinev	13.12.2024	-2,8%	-2,8%	-2,8%	-2,2%
Eesti Pank	RES/RE otsustele põhinev	25.03.2025	-1,7%	-2,5%	-2,6%	-2,2%
Rahandusministeerium	RES/RE otsustele põhinev	16.04.2025	-1,7%	-1,5%	-2,5%	-2,0%
Euroopa Komisjon	RES/RE otsustele põhinev	19.05.2025	-1,5%	-1,4%	-2,4%	-
Eesti Pank	RES/RE otsustele põhinev	10.06.2025	-1,5%	-1,4%	-2,4%	-2,0%
Eesti Pank	RES/RE + 5% kaitse + maksud	10.06.2025	-1,5%	-1,4%	-4,0%	-3,4%
OECD	RES/RE + 5% kaitse + maksud	03.06.2025	-1,5%	-1,5%	-3,0%	-
IMF	RES/RE + 5% kaitse + maksud	14.07.2025	-1,5%	-2,6%	-3,7%	-3,5%
Rahandusministeerium	RES/RE + 5% kaitse + maksud	26.08.2025	-1,5%	-1,0%	-4,0%	-3,8%

Valitsussektori tulude prognoosivead

(2024 aasta, erinevad prognoosid vs tegelikkus mln € ning vahe osakaal tegelikust)

Keskmise netopalga ostujõud jõuab kriiside-eelsele tasemele 2026

Palga indeksid (2021=100)

